

Ad Timotheum II

loquentiū que non oportet. **V**olo autem iuniores nubere. filios procreare. matres fami-
 has esse. nullam occasionem dare aduersa-
 rio maledicti gratia. **I**am enim quedam conuer-
 se sunt retro post sathanam. **S**i quis fidelis
 habet viduas sumministrat illis: vt non graue-
 tur ecclesia. vt his que vere vidue sunt suffi-
 ciat. **Q**ui bene presbyteri duplici ho-
 noze digni habeantur maxime qui laborant in
 verbo et doctrina. **V**icit enim scriptura. **N**on
 infrenabis os boui trituranti. et dignus est
 operari mercede sua. **A**duersus presbyteri-
 um accusationem noli recipere nisi sub duobus
 aut tribus testibus. **P**eccates coram omnibus
 argue: vt et ceteri timorem habeant. **T**estor
 coram deo et christo iesu et electis angelis eius vt
 hec custodias sine preiudicio: nihil facies in al-
 teram partem declinando. **N**am cito nemini
 impoueris neque comunicaueris peccati ali-
 enis. **T**eipsum castus custodi. **N**oli adhuc
 aquas bibere: sed modico vino vttere propter
 stomachum tuum et frequenter tuas infirmi-
 tates. **Q**uorundam hominum peccata manife-
 sta sunt precedentia ad iudicium. quorundam
 autem sequuntur. **S**imiliter et facta bona mani-
 festa sunt et que aliter se habent abscondi non

Quorundam hominum peccata manife-
 sta sunt precedentia ad iudicium. quorundam
 autem sequuntur. **S**imiliter et facta bona mani-
 festa sunt et que aliter se habent abscondi non
 possunt. **V**icit enim sunt sub iugo serui domos
 suos omni honore dignos arbitren-
 tur ne nomen domini et doctrina blasphemetur.
Qui autem fideles habent dominos non con-
 temnant. quia fratres sunt: sed magis seruiant
 quia fideles sunt et dilecti. quia beneficii participes
 sunt. hec doce et exhortare. **S**i quis aliter dol-
 cet. et non acquiescit sanis sermonibus domini nostri iesu
 christi. et ei que secundum pietatem est doctrina. su-
 perbus nihil sciens: sed languens circa questi-
 ones et pugnas verborum. ex quibus oriuntur
 inuidie contentiones blasphemie suspensiones
 male contentiones hominum mente corrupto-
 rum. et quia veritate periti sunt. existimantium
 questum esse pietatem. **E**st autem questus magnus
 pietas cum sufficientia. **N**ihil enim intulimus
 in hunc mundum. haud dubium: quia nec auferre
 quid possumus. **H**abentes autem alimenta et quibus
 tegamur: his contenti simus. **N**am qui vo-
 lunt diuites fieri. incidunt in temptationem et in la-
 queum diaboli. et desideria multa futilia et no-
 civa: que mergunt homines in interitum et per-
 ditionem. **R**adix enim omnium malorum est cupidi-
 tas qua quedam appetentes errauerunt a fide et
 inferuerunt se doloribus multis. **T**u autem o homo
 dei. hec fuge. **S**ectare vero iustitiam. pietatem
 fidem. charitatem. patientiam. mansuetudinem.
Certa bonum certamen fidei. apprehende vitam
 eternam: in qua vocatus es et confessus bonam professio-

nem coram multis testibus. **P**recipio tibi coram
 deo qui iustificat omnia et christo iesu qui testimonium
 reddidit sub potestate pilato bonam confessionem
 vt serues mandatum sine macula irreprensibile
 usque in aduentum domini nostri iesu christi quez suis
 temporibus ostendet beatus et solus potens et rex
 regum et dominus dominantium: qui solus habet immortalita-
 tem. et lucem habitat inaccessibilem: quem nullus
 hominum vidit. sed nec videre potest. cui honor et
 imperium sempiternum amen. **D**iuinitibus huius se-
 culi percipere non sublime sapere. neque sperare in
 incerto diuitiarum: sed in deo viuo qui prestat nobis
 omnia abinde ad fruendum: bene agere. diuites fieri
 in bonis operibus. facile tribuere. coiccare.
 thesaurizare sibi fundamentum bonum in futurum
 vt apprehendant bonam vitam. **T**imothee depo-
 situm custodi deuitans phanas vocum no-
 uitates et oppositiones falsi nominis scientie quas
 quidam permittentes circa fidem exciderunt.
Gratia tecum. Amen.

ExPLICIT epla Pauli ad Timotheum prima
Incipit argumentum in eplam secundam.

Timothee scribit de exhorta-
 tione martyrii et de omni regla vitae et
 quod futurus sit temporibus nouissimis et de
 sua passione. scribens ei ab urbe roma.

ExPLICIT argumentum. **I**ncipit epla Pauli ad
 Timotheum secunda. **C**apitulum I

Paulus apostolus iesu christi per vo-
 luntatem dei secundum promissionem
 vite que est in christo iesu: timo-
 theo charissimo filio: gratia et
 misericordia et pax a deo patre
 et christo ihesu domino nostro. **G**ratias
 ago deo meo: cui seruius a progenitoribus meis
 in conscientia pura: quia sine intermissione habeam tuam
 memoriam in orationibus meis nocte ac die desi-
 derans te videre. **M**emor lachrymarum tua-
 rum. vt gaudio implear. **R**ecordationem ac-
 cipiens eius fidei que est in te non ficta: que et habi-
 tauit primum in auia tua loide et matre tua
 eunice: certum scilicet autem quod et in te. **P**ropter quam
 causas amoneo te. vt resuscites gratias dei que est
 in te per impositionem manuum mearum. **N**on enim
 dedit nobis deus spiritum timoris sed virtutis et dile-
 ctionis et sobrietatis. **N**oli itaque erubescere
 testimonium domini nostri neque me vincum eius
 sed collabora euangelio secundum virtutem dei: qui
 nos liberauit et vocauit uocatione sua san-
 cta non secundum opera nostra. sed secundum propositum suum et
 gratiam que data est nobis in christo iesu ante tempora
 secularia. **M**anifesta est autem nunc per illu-
 minationem saluatoris nostri iesu christi. qui
 destruxit quidem mortem. illuminauit autem vitam
 et incorruptionem per euangelium: in quo pos-
 sum ego predicator et apostolus et magister gentium. **H**ec

B

Apo. 19. c.

Dentro. 25. B

Inducit apo-
stolo epos ad
custodiam pau-
perum i iustis
donoz ac de
mildat ad
secundam hu-
militatez. pie-
tatem et cere-
ritates.

Ecl. 9. Job. 1.

Ecl. 10. 1. Tbi. 2. d.

A

Inducit apo-
stolo timothe-
um ad stan-
ter predicandū
euangelium xpi
ex pontificia-
li dignitate ac
predicandū pan-
cite.

Apo. 1. a.

B

C

Ad. tbi. 3. b.

B

Ad Thimotheum II

quā causam etiā hec patior: s̄ nō confundor
 Scio enī cui credidi ⁊ certus sū: qz potēs ē
 depositū meū suare i illū diē. Formā habe
 sanorū v̄borū q̄ a me audisti i fide ⁊ in dilecti-
 one in xp̄o iesu. Bonū depositū custodi per
 sp̄sctm̄ qui habitat in nobis. Scis enī h̄ q̄
 auersi sunt a me oēs qui in asia sūt. ex qb̄ est
 philet⁹ ⁊ hermogenes. **P**et misericordiam
 dñs onefiori domui: q̄a sepe me refrigera-
 uit ⁊ cathenā meā nō erubuit. sed cū rhomā
 venisset sollicitate me q̄siuit ⁊ iuenit. **P**et illi
 dñs iuenire misericordiā a deo i illa die. **E**t
 quā ephe⁹ i misrauit mibi. tu meli⁹ nosti.

A
 Sollicitat a-
 postolo timo-
 theū ad ere-
 quēdū pdica-
 tiōis officium
 ac monet ip̄s
 iuuentia de-
 sideria fuge-
 re.

1. Cor. 9. b.

B

Tergo fili mi p̄fortare in gr̄a
 q̄ est i xp̄o iesu: et q̄ audisti a me per
 multos testes hec cōmēda fidelibus
 hoīb⁹: q̄ idonei erunt ⁊ alios docere. Labo-
 ra sicut bon⁹ miles xp̄i iesu. Nemo militans
 deo. ip̄licat se negocijs secularib⁹. vt ei pla-
 ceat cui se pbauit. Nam ⁊ qui certat in ago-
 nenon coronabit nisi q̄ legitime certauerit.
 Laboratē agricolā oportet p̄mū de fructi-
 bus accipe. **I**ntellige q̄ dico. dabit enīz tibi
 dñs in oibus intellectū. **A**hemor esto dñm
 iesuz xp̄m resurrexisse a mortuis ex semie da-
 uid s̄m euāgeliz meum in q̄ laboro vsq̄ ad
 vincula q̄si male opans. s̄ v̄bū dei nō est al-
 ligatus. **I**deo oīa sustinco p̄pter electos. vt
 ⁊ ipsi salutē p̄sequānt q̄ est in xp̄o iesu cū gl̄ia
 celesti. **F**idelis sermo. **N**ā si cōmortui sum⁹
 ⁊ p̄uitem⁹: si sustinebim⁹ et cōregnabim⁹ si
 negauerim⁹ ⁊ ille negabit nos. si nō credidi-
 mus: ille fidelis p̄manet negare seipsum non
 p̄ōt. **I**hec cōmone testificās coraz deo. **N**oli
 p̄tendere verbis. ad nihil enī vtile est nisi ad
 subuersionē audiētiū. **S**ollicite autē cura te
 ipsū pbabilē exhibere deo. opariū incōfusi-
 bilem recte tractātez verbum v̄tatis. **P**ro-
 phana autē ⁊ vaniloquia deuīta. **M**ultum
 enī p̄ficiūt ad impietate. ⁊ s̄mo eoz vt cācer
 serpit. **E**x qb̄ est hymene⁹ ⁊ philet⁹. qz a ve-
 ritate exciderunt dicentes resurrectionē iaz
 factam. ⁊ subuenterūt quorūdā fidēs. **S**z fir-
 mum fundamētuz dei stat. habēs signaculū
 h̄. **C**ognouit dñs qui sunt ei⁹. ⁊ discedat ab
 iniquitate oīs qui inuocat nomen dñi. **I**n ma-
 gna autē domo nō soluz sunt vasa aurea ⁊ ar-
 gētea: sed ⁊ lignea ⁊ fictilla. ⁊ q̄dā quidez in
 honore. q̄dam autē i p̄tumiā. **S**i quis ergo
 emūdauerit se ab istis. erit vas in honorem
 sanctificatū. ⁊ vtile dño. ad oē op⁹ bonū pa-
 ratū. **I**uuentia autē desideria fug eſsectare
 iusticiā. fidem. spem. charitatē ⁊ pacem cum
 his qui inuocāt dñm de corde puro. **S**tul-
 tas autē ⁊ sine disciplina q̄stioēs deuīta. sci-
 ens qz generāt lites **S**eruū autē dñi nō opoz

1. Cor. 3. b.

B

1. Th̄i. 4. b.
 1. Th̄i. 6. c.
 ad. Titū. 3. c

tet litigare. s̄ māsuētuz esse ad oēs. docibiles
 patientē cum modestia coripientē eos q̄ resi-
 stunt v̄tati. ne qñ deus det illis penitentiaz
 ad cognoscendā v̄tatem. ⁊ respiscāt a dia-
 boli laqueis a quo captiui tenent ad ipsius
 voluntatem.

Hoc autē scito qz in nouissimis dieb⁹ i-
 stabūt t̄pa piculosa: ⁊ erūt hoies se-
 ip̄os amātes. cupidi. elati. superbi. blasphe-
 mi. parētib⁹ nō obediētes. ingrati. scelesti
 sine affectione. sine pace. crimiatores. incōti-
 nentes. imites. sine benignitate. p̄ditores.
 p̄terui. tumidi. ⁊ voluptatū amatores magi-
 qz dei: h̄ntes speciem quidē pietatis. v̄tutez
 autē eius abnegātes. **E**t hos deuīta. **E**x his
 enī sūt qui penetrāt domos et captiuos du-
 cunt mulierculas oneratas peccatis q̄ ducit
 tur varijs desiderijs. semp discētes ⁊ nunq̄
 ad scientiā v̄tati pueniētes. **Q**uēadmoduz
 autē iānes et mābzres restiterunt moysi. ita et
 hi resistunt v̄tati. hoies corrupti mente. re-
 probi circa fidem. s̄ vltra nō p̄ficiēt. **I**nsipi-
 entia enī eoz manifesta erit oibus. sicut ⁊ il-
 loz fuit. **T**u autē asscet⁹ es meā doctrinā in
 stitutionem. p̄positum. fidē. lōganimitatez.
 dilectionem. patientiā. p̄secutiones. passio-
 nes q̄lia mibi facta sunt antiochie. iconio. li-
 stris q̄les p̄secutiōes sustinui. et ex omnib⁹
 eripuit me dñs. **E**t omnes qui p̄e volunt vi-
 uere in xp̄o iesu p̄secutionez patient. **M**ali
 autē homines ⁊ seductores p̄ficiēt in peius:
 errātes et in errozē mittentes. **T**u v̄o p̄ma-
 ne in his que didicisti. et credita sūt tibi. sci-
 ens a quo dediceris. **E**t qz ab infātia sacras
 litteras nosti q̄ te possunt instruere ad salutē
 per fidem q̄ est in christo iesu. **O**is enim scri-
 ptura diuinit⁹ inspirata vtil est ad docēdum
 ad arguendū. ad corripieudū. ad erudiēdū
 in iusticia vt p̄fect⁹ sit homo dei ad oē opus
 bonum instructus.

A
 1. Th̄i. 4. a.
 2. Pe. 3. a.
 Dorat apl̄s
 thimotheum
 ad pdicandū
 p̄p̄ falsorū
 pdicatorū m̄
 duplicatiōz su-
 turam et iam
 iuchoraz ac
 pouit thimo-
 thei monitio
 s̄ firmitate.

C

B

Estificor corā deo ⁊ iesu xp̄o qui iu-
 dicaturus est viuos ⁊ mortuos. ⁊ p̄
 aduētum ipsi⁹ et regnum ei⁹. **P**redica v̄bum
 insta oportune: impoztune argue. obsecra.
 increpa in oīni patiētia ⁊ doctrina. **E**rit enī
 tēpus cū sanā doctrinā nō sustinebunt. s̄ ad
 sua desideria coaceruabunt sibi magistros
 p̄uriētes auribus. ⁊ a v̄tate quidē auditū
 auertent: ad fabulas autē p̄uertent. **T**u v̄o
 vigila. in omnib⁹ labora. opus fac euangeli-
 ste. misterium tuuz imple: sobrius esto. **E**go
 enī iā deliboz. et tēp⁹ resolutōis mee instat.
Bonū certamē certauī. cursū p̄summaui. si-
 dem suauī. **I**n reliq̄ reposita est mibi corol-
 na iusticie: quaz reddet mibi dñs in illa die
 iust⁹ iudex. **N**ō solum autē mibi. s̄ ⁊ his qui

A
 Predicē apl̄s
 multiplicati-
 nē maloz ar-
 vitorū euz di-
 nūtiatiōe su-
 martirij. e
 aduētū th̄i
 mothei ad li-
 flagitat. et i-
 micos salute

B

diligunt aduentum eius. Festina ad me venire cito. Venas enim me reliquit diligens hoc seculu z abijt thessalonicā: crescens i galatiam: titus in dalmatiā: lucas est mecu solus. Marcum assume z adduc tecu: est em mibi utilis in ministerio. Tychicu autē misi ephesū. Penulā quā reliqui troade apud carpum veniens affer tecum z libros marce me aut z mēbranas. Alexander erari mul ta mala mibi ostendit: reddet illi dominus fm opa eius: quē z tu deuita. Valde em restitit verbis nr̄is. In p̄ma mea defensiōe ne mo mibi affuit: s̄ oēs me dereliquerūt: nō illis imputet. Dñs aut mibi assistit z confortauit me: vt p̄ me p̄dicatio impleat: z audiant omnes gentes: z liberar sum de ore leonis. Liberauit me dñs ab omni ope malo: z saluum faciet regnum suum celeste: cui glia in secula seculor. Amen. Saluta p̄iscam et aquilā z onesiferi domū. Erastus remansit corinthi trophimū autē reliqui infirmū myleti. Festina ante hyemē venire. Salutat te eubolus z pudens z linus et claudia z fr̄es omnes. Domin⁹ iesus x̄ps cum spiritu tuo. Gratia vobiscum. Amen.

Explicit epla Pauli ad Timotheū secūda. Incipit argumentū in eplam ad Titum.

Titum cōmonefacit z instruit de cōstitutiōe p̄byterij: z de spiritali cōuersatione z hereticis vitandis qui traditionibus iudaicis credunt: scribens ei a nicopoli.

Explicit argumentum. Incipit epistola Pauli ad Titum. Caplm I

Paulus seru⁹

dei: ap̄lus autem iesu christi fm fidem elector dei: z agnitionem veritatis: que fm pietatem est in spem vite eterne quam promisit qui non mentitur deus ante t̄pa secularia: manifestauit aut t̄pibus suis verbum suū in p̄dicatiōe: q̄ credita est mibi fm p̄ceptum saluatoris nostri dei: t̄to dilecto filio fm cōmunē fidē: gratia z pax a deo patre z christo iesu saluatore nostro. Huius rei gratia reliqui te crete vt ea q̄ desūt corrigas: z p̄stituas p̄ ciuitates p̄byteros sicut z ego disposui tibi si quis sine crimie ē vni⁹ vxoris vir: filios habens fideles nō in accusatione luxurie aut non subditos. Oportet em ep̄m sine crimie esse sicut dei dispensator rem non sup̄bum: nō iracundū: nō vinolentum: non p̄cussorem: non turpis lucri cupidum sed hospitalē: benignū: sobriū: iustum sanctū: cōtinentē: amplectentem eū qui fm

doctrinā est fidelē sermonē: vt potens sit exhortari in doctrina sana: z eos qui cōtradi cunt arguere. Sunt em multi etiā inobedientes: vaniloqui z seductores maxime qui de circūcisiōe sunt quos oportet redargui: qui vniuersas domos subuertunt: docētes que non oportet turpis lucri gratia. Dixit q̄daz ex illis pp̄rius ipsoꝝ p̄pheta. Creteles semper mendaces: male bestie v̄tris pigri. Testimoniū hoc verū est. Quā ob causaz increpa illos dure vt sani sint in fide: nō intendētes iudaicis fabulis z mādatis hoim auertentium se a veritate. Omnia munda mundis: coinquinatis autem z infidelibus nihil ē mūdū: s̄ coinquinati sunt eoz z mens z p̄scientia. Cōfitemē se nosse deū: factis autē negant cuz sint abominati z incredibiles z ad omne opus bonū reprobi.

Aut loquere q̄ decent sanam doctrinam. Senes vt sobrii sint: pudici prudentes: sani in fide: in dilectione: in patientia. Anus silit̄ in habitu sancto: nō criminatrices: nō multo vino seruientes: bene docentes vt prudentiā doceant. Adolescentulas vt viros suos ament: filios suos diligant prudentes: castas: sobrias: dom⁹ curā habentes benignas: subditas viris suis: vt nō blasphemetur verbum dei. Iuvenes silit̄ militer hortare vt sobrii sint. In oibus teipsum p̄be exemplū bonor operū in doctrina in int̄gritate: in grauitate. Verbū sanum irrephensibile vt is qui ex aduerso est vereat̄ nihil habens malum dicere de nobis. Seruus dñs suis subditos esse: in oibus placētes: non p̄tradicētes: nō fraudātes: s̄ i oib⁹ fidem bonā ostēdētes: vt doctrinā saluatoris nr̄i dei ornēt in oibus. Apparuit em gratia dei: z saluatoris nostri oibus hoib⁹ erudiens nos: vt abnegantes ip̄icitatē z secularia desideria: sobrie z iuste et pie vitam in hoc seculo expectātes beatā spem z aduētū glorie magni dei z saluatoris nostri iesu x̄pi qui dedit semetip̄sū p̄ nobis vt nos redimeret ab oī iniq̄tate: z mūdaret sibi p̄lm acceptibilem sectatorē bonor operor. Nec loquere z exhortare: z argue cū oī i perio. Nemo te p̄temnat.

Admone illos p̄ncipibus z potestatibus subditos eē: dicto obedire: ad omne opus bonū paratos esse: neminē blasphemare: non litigiosos esse: sed modestos omnē ostendētes mansuetudinē ad omnes hoies. Eram⁹ em aliq̄n z nos insipientes z increduli: errantes: fūiētes desiderijs z voluptatibus varijs: i malicia z iuidia agētes cōdibiles: odiētes inuicē. Cū aut benignitas

Col. 4. c.

L

B

A

Ap̄'s titū instruit ad iūmandū exiliētes in stru se nū: iuuenit ac seruili.

B

L

Eph. 6. a. Col. 3. v. 1. p̄c. 2. c.

B

A

Quē dicit ap̄'s quō populus debeat se habere erga p̄ncipes cum ratione dicti atq̄ erga hereticos z annectit salutatiōnem.

B

Lc

Marginal notes on the left side of the page, including references to other parts of the Bible and commentary.